

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2205/2021
10.06.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ристо Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 540/20 од 03.02.2021. године, у седници одржаној 10.06.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 540/20 од 03.02.2021. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2428/16 од 05.12.2016. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да исплати тужиоцу разлику плате до њеног двоструког износа по основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.09.2008. године до 31.08.2011. године, у износу од 1.597.727,79 динара са законском затезном каматом на новчане износе наведене у овом ставу изреке почев од означених датума па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да у име и за рачун тужиоца уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање разлику припадајућег доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.09.2008. године до 31.08.2011. године према основицама утврђеним у првом ставу изреке, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на име накнаде трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 244.300,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 540/20 од 03.02.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2428/16 од 05.12.2016. године у првом и другом ставу изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату разлике плате до њеног двоструког износа по основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од

01.09.2008. године до 31.08.2011. године у износу од 1.597.727,79 динара са законском затезном каматом на новчане износе наведене у овом ставу изреке почев од означених датума па до исплате, као и да у име и за рачун тужиоца уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање разлику припадајућих доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.09.2008. године до 31.08.2011. године према основицама наведеним у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у трећем ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду ПП 2428/16 од 05.12.2016. године, тако што је обавезан тужилац да накнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 16.500,00 динара у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку тужилац је у спорном периоду (септембар 2008. године - август 2011. године) радио у Служби за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције, на радном месту послови сталног дежурства и обезбеђења објеката у Одељењу за ... - Служба дежурства и обезбеђења. У истом периоду тужиоцу је вршена исплата плате у износима исказаним у исправи тужене - просеку примања зарада тужиоца, а не у њиховом двоструком износу.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је орган тужене незаконито поступао јер тужиоцу није обрачунавао и исплаћивао плату у двоструком износу, у складу са чланом 18. став 1. Закона о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала (у даљем тексту: Закон) и чланом 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала (у даљем тексту: Уредба). Из тог разлога тужена је првостепеном пресудом обавезана да исплати тужиоцу разлику између плате која му је исплаћена за сваки месец у спорном периоду од њеног двоструког износа, с`обзиром да по правилу о доказивању (члан 228. ЗПП) и терету доказивања (члан 231. ЗПП) тужена није доказала да је исплату плате вршила у складу са Законом и Уредбом - није доставила доказ о пословима које је тужилац обављао пре ступања на рад у организационе јединице из те Уредбе и висину његове плате на тим пословима.

Према чињеничном стању утврђеном у другостепеном поступку, након одржане расправе, тужилац је до 25. новембра 2002. године радио на Полицијској академији а од 23. новембра 2002. године ступио је на дужност у Управу за борбу против организованог криминала. У току 2004. године извршена је трансформација те службе и формирана је Служба за борбу против организованог криминала (СБПОК). У СБПОК је распоређен решењем од 04.01.2006. године. Утврђен му је коефицијен за зараду по коме му је исплаћивана зарада. При томе другостепени суд налази да је претходно радно место на које је тужилац био упућен у СБПОК било радно место на Полицијској академији. Висина тражене разлике плате утврђена је на основу зараде која је тужиоцу била исплаћивана на пословима у Управи за борбу против организованог криминала, али није могла бити утврђена на основу плате која му је исплаћивана док је радио у Полицијској академији (пре распоређивања у Управу за борбу против организованог криминала) јер странке нису доставиле доказе о њиховој висини.

У поступку пред другостепеним судом обављено је вештачење од стране вештака економске струке а све ради утврђивања висине примања двоструке зараде тужиоца према примањима које је имао док је радио у Полицијској академији јер је тужилац радио пре ступања у Управу за борбу против организованог криминала у Полицијској академији. Према налазу вештака економско-финансијске струке утврђено је да је двострука зарада тужиоца у утуженом периоду од 01.09.2008. до 31.08.2011. године по месецима 16.827,54 динара. Из тога произилази да не постоји позитивна разлика у односу на плату коју је тужилац остварио у утуженом периоду јер исплаћена плата тужиоца у утуженом периоду по месецима је преко 40.000,00 динара. Како не постоји позитивна разлика у односу на плату коју је тужилац остварио у утуженом периоду то је другостепени суд нашао да је тужбени захтев неоснован, а ово посебно имајући у виду да тужилац сматра да је прибављена документација Полицијске академије а којом располаже судски вештак ирелевантна. Сматра да није меродавно које је претходне послове непосредно пре тужилац обављао 31.07.2005. године ово због чињенице да се Закон о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, објављен у „Службеном гласнику РС“ бр. 42/02 (ступио на снагу 27.07.2002. године, са изменама) и Уредба о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала се примењује од 31.07.2005. године. Стога захтев тужиоца треба посматрати у контексту чињенице када је ступио на рад у посебне организационе јединице на послове пре доношења назначеног закона и уредбе, а то је Полицијска академија.

По оцени Врховног касационог суда, оваква правна аргументација другостепеног суда није правилна. Ово је из разлога што је одредбом члана 18. Закона о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала прописано да лица која обављају послове и задатке у посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварили на пословима са којих су ступили на рад у те организационе јединице. Даље, чланом 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да се зарада запосленима на пословима обезбеђења у посебној притворској јединице обрачунава

и исплаћује у двоструком износу плате коју су остварили на пословима са којих су ступили на рад у организационој јединици из члана 1. ове уредбе. Тужилац је у Службу за борбу против организованог криминала (СПБОК) прешао да ради дана 01.01.2006. године и распоређен је на радно место послови обезбеђења у Одсеку за унутрашње обезбеђење. Пре тога је радио у Управи криминалистичке полиције (која је 2005. године трансформисана). Међутим, без обзира на трансформацију Управе криминалистичке полиције (која је у то време била подређена директно министру унутрашњих послова), тужилац је са радног места из те управе дана 01.01.2006. године распоређен на радно место послови обезбеђења у Одсеку за унутрашње обезбеђење и то у Служби за борбу против организованог криминала. То је ново радно место, због чега се основ за обрачун двоструког износа плате тужиоцу, сходно цитираном Закону о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и Уредбе, не може ценити на основу плате коју је примао пре доласка у Управу криминалистичке полиције, а то је Полицијска академија.

Зато се за основ обрачуна разлике (тужиоца) мора узети зарада тужиоца коју би у том периоду остваривао на радном месту у Управи криминалистичке полиције (са свим повећањима - сходно ставу Врховног касационог суда усвојеног на седници Грађанског одељења од 13.10.2020. године). Тако увећану зараду треба упоредити са зарадом коју је тужилац остварио у спорном периоду на радном месту у Служби за борбу против организованог криминала. Уколико таква разлика постоји одлучиће се о захтеву тужиоца.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе Врховног касационог суда и по истима поступити, па ће након правилно утврђеног чињеничног стања донети одговарајућу одлуку о основаности или неоснованости тужбеног захтева.

На основу члана 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић